

laborator

8

>> Sortări II

CONȚINUT

- Sortarea prin interclasare (merge sort)
- Sortarea rapidă (quick sort)
- Sortarea rapidă aleatoare (randomized quick sort)
- Sortarea Shell (shell sort)
- Sortarea cu ansamble (heap sort)

REFERINȚE

- **R. Ceterchi.** *Materiale de curs*, Anul universitar 2012-2013
- <http://laborator.wikispaces.com/>, Temele 7, 8
- **Wikipedia - the free encyclopedia**, *Shellsort*, <http://en.wikipedia.org/wiki/Shellsort>. Accesat în noiembrie, 2012
- **N. Wirth**, *Algorithms and Data Structures*, 1985
- **R. Sedgwick**, *Analysis of Shellsort and Related Algorithms*

Sortarea prin interclasare (merge sort)

■ Complexitate $O(n \log n)$

►► SORTEAZĂ-PRIN-INTERCLASARE($A[p..u]$)

```
1. if p < u then
2.   q ← ⌊(p+u)/2⌋
3.   SORTEAZĂ-PRIN-INTERCLASARE(A[p..q])
4.   SORTEAZĂ-PRIN-INTERCLASARE(A[q+1..u])
5.   A[p..u] ← INTERCLASEAZĂ(A[p..q], A[q+1..u])
6. endif
```

Apelată inițial pentru sortarea unui vector A de dimensiune n prin: SORTEAZĂ-PRIN-INTERCLASARE($A[1..n]$).

►► INTERCLASEAZĂ($A[p1..u1]$, $A[p2..u2]$)

```
1. ALOCĂ  $(u1 - p1) + (u2 - p2)$  SPAȚIU PENTRU DESTINAȚIA L
2. i ← 1
3. while (p1 ≤ u1) and (p2 ≤ u2) do
4.   if A[p1] ≤ A[p2] then
5.     L[i] ← A[p1]
6.     p1 ← p1 + 1
7.   else
8.     L[i] ← A[p2]
9.     p2 ← p2 + 1
10.  endif
11.  i ← i+1
12. endwhile
13. if p1 > u1 then
14.   for k ← p2 to u2 do
15.     L[i] ← A[k]
16.     i ← i+1
17.   endfor
18. else
19.   for k ← p1 to u1 do
20.     L[i] ← A[k]
21.     i ← i+1
22.   endfor
23. endif
24. return L
```

Aceasta este doar una din variantele de algoritmi pentru interclasare.

Sortarea Shell (shell sort)

Algoritmul a fost propus de D.L. Shell și este bazat pe metoda prin inserție directă. Performanța sa este îmbunătățită, deoarece face comparații între chei mai distanțate din vector.

Se sortează mereu *prin inserție* componentele din vector aflate la distanță h una de cealaltă. Distanța h se numește *increment* și la fiecare iterație el scade, până când devine 0 și algoritmul se termină.

Prin urmare, putem folosi algoritmul de sortare prin inserție pentru implementarea sortării Shell.

Este o sortare prin inserție cu micșorarea incrementului.

►► SORTEAZĂ–SHELL($A[1..n]$)

```
1.  h ← INCREMENTUL–INIȚIAL(n)
2.  while (h > 0)
3.    for k ← 1 to h do
4.      i ← k+h
5.      while i ≤ n do
6.        cheie ← A[i]
7.        j ← i-h
8.        while (j > 0) and (A[j] > cheie) do
9.          A[j+h] ← A[j]
10.         j ← j-h
11.       endwhile
12.       A[j+h] ← cheie
13.       i ← i + h
14.     endwhile
15.   endfor
16.   pas ← pas + 1
17.   h ← INCREMENTUL–URMĂTOR(h)
18. endwhile
```

În funcție de secvența de incremenți aleasă se vor implementa procedurile INCREMENTUL–INIȚIAL(n) și INCREMENTUL–URMĂTOR(h).

Dacă dorim să folosim secvența de incremenți propusă inițial de Shell, obținută prin divizarea repetată a lungimii vectorului la 2:

$$\left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor, \left\lfloor \frac{n}{4} \right\rfloor, \dots, 64, 32, 16, 8, 4, 2, 1$$

atunci procedura arată în modul următor.

INCREMENTUL–INIȚIAL(n)

```
1. return  $\left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor$ 
```

INCREMENTUL–URMĂTOR(h)

```
1. return  $\frac{h}{2}$ 
```

Pentru această secvență de incremenți, timpul de execuție ar fi pătratic, pentru că elementele din poziții impare nu sunt comparate cu elemente din poziții pare decât atunci când incrementul este 1.

Sortarea rapidă (quick sort)

- Complexitate $O(n \log n)$

▶▶ SORTEAZĂ-RAPID($A[p..u]$)

```
1. if p < u then
2.   pivot ← PARTIȚIE(A[p..u])
3.   SORTEAZĂ-RAPID(A[p..pivot])
4.   SORTEAZĂ-RAPID(A[pivot+1..u])
5. endif
```

▶▶ PARTIȚIE($A[p..u]$)

```
1. x ← A[p]
2. i ← p-1
3. j ← u+1
4. while true do
5.   repeat
6.     j ← j-1
7.   until A[j] ≤ x
8.   repeat
9.     i ← i+1
10.  until A[i] ≥ x
11.  if i < j then
12.    INTERSCHIMBĂ(A[i], A[j])
13.  else
14.    return j
15.  endif
16. endwhile
```

Puteți implementa în C++ un ciclu

repeat ... until (condiție)
printr-un ciclu
do ... while (!condiție)
(s-a negat condiția ciclului)
repeat -until).

Sortarea rapidă aleatoare (randomized quick sort)

- Complexitate $O(n \log n)$

În procedura SORTEAZĂ-RAPID($A[p..u]$) se va apela PARTIȚIE-ALEATOARE($A[p..u]$) la linia 2.

▶▶ PARTIȚIE-ALEATOARE($A[p..u]$)

```
1. i ← RANDOM(p, u)
2. INTERSCHIMBĂ(A[p], A[i])
3. return Partitie(A[p..u])
```

În C++, puteți obține un număr aleator în intervalul $[a, b]$ prin: $a + \text{int}((b-a+1) * \text{rand}() / (\text{RAND\_MAX} + 1.0))$;

Sortarea cu ansamble (heap sort)

■ Complexitate $O(n \log n)$

Algoritmul din această secțiune sortează crescător un vector $A[1..n]$. Sortarea cu ansamble lucrează pe un vector care inițial este transformat într-un max-ansamblu. Astfel, rădăcina $A[1]$ este elementul maxim din vector și poate fi interschimbată cu elementul de la ultima poziție, n . La fiecare iterație dimensiunea porțiunii de sortat din vectorul A scade cu 1 prin excluderea poziției pe care a fost dus maximul. Pentru ca subvectorul rezultat în urma interschimbării și a micșorării să rămână un ansamblu, se apelează procedura de asamblare.

▶▶ SORTEAZĂ-CU-ANSAMBLU(A, n)

```
1. CREEAZĂ-ANSAMBLU( $A, n$ )
2. CONSTRUIEȘTE-ANSAMBLU( $A, n$ )
3. for  $i \leftarrow n$  to 2 do
4.   INTERSCHIMBĂ( $A[1], A[i]$ )
5.    $sizeA \leftarrow sizeA - 1$ 
6.   ASAMBLEAZĂ( $A, 1$ )
7. endfor
```

Atenție dacă implementați ansamblul folosind structuri, atunci operațiile din liniile 4–6 se fac pe vectorul din structura ansamblului, iar la sfârșit puteți copia vectorul acesta în vectorul A .

Alternativ, putem utiliza varianta care folosește procedura de decapitare a ansamblului.

▶▶ SORTEAZĂ-CU-ANSAMBLU-2(A, n)

```
1. CREEAZĂ-ANSAMBLU( $A, n$ )
2. CONSTRUIEȘTE-ANSAMBLU-2( $A, n$ )
3. for  $i \leftarrow n$  to 2 do
4.    $x \leftarrow \text{DECAPITEAZĂ-ANSAMBLU}(A)$ 
5.    $A[i] \leftarrow x$ 
6. endfor
```

Observația de mai sus rămâne valabilă (pentru liniile 4–5).

PROBLEME

- (1p) Să se implementeze metoda de ordonare merge sort (prin interclasare).
- (2p) Să se implementeze algoritmul randomized quick sort, în care alegerea pivotului se face aleator.
- (2p) Să se optimizeze algoritmul quick sort, folosind următoarea tehnică: subșirurile de dimensiune ≤ 11 elemente se sortează cu inserția directă.
- (2p) Să se optimizeze algoritmul de bază al metodei de sortare merge sort (prin interclasare) prin utilizarea inserției directe la sortarea subșirurilor mici (mai mici de 10 elemente).
- (2p) Fie două secvențe sortate care împart același tablou și sunt poziționate astfel: prima crescând urmată de cealaltă descrescând, sau prima descrescând urmată de cealaltă crescând (secvență bitonică). Se cere să se sorteze prin interclasare (merge sort) tabloul respectiv.
- (2p) Să se implementeze algoritmul shell sort.
- (2p) Dat un număr natural n , reprezentând restul pe care o persoană trebuie să îl primească după efectuarea unei plăți, să se spună care este numărul minim de bancnote utilizate pentru plata restului. Presupunem că există k tipuri de bancnote, cu valori $b_1; b_2; \dots; b_k$. Datele de intrare se citesc din fișierul de intrare `input.txt`. Exemplu:

$n = 1242; k = 4; b_1 = 90; b_2 = 25; b_3 = 6; b_4 = 3$

Restul poate fi plătit ca $1242 = 10 \times b_1 + 12 \times b_2 + 5 \times b_3 + 4 \times b_4$. Soluția nu este unică.

- (2p) Un hotel este foarte faimos pentru sala sa de conferințe. Acesta a primit n cereri de tipul $[s; f)$ de a închiria sala de conferințe în intervalul de timp cuprins între s (inclusiv) și f (exclusiv). Pentru ca fiecare închiriere aduce proprietarilor hotelului un venit fix, aceștia ar dori să onoreze cât mai multe cereri. Sala nu poate fi închiriată la două persoane în același timp. Să se spună care este numărul maxim de cereri care pot fi onorate și care sunt acestea.

Datele de intrare se citesc din fișierul `input.txt` astfel: pe primul rând se află n , iar pe următoarele n rânduri câte o pereche s, f , reprezentând intervalul $[s; f)$. Exemplu:

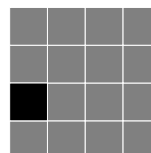
```
7
0 2
3 7
4 7
9 11
7 10
1 5
6 8
```

Numărul maxim de cereri este 3, iar cererile pot fi $[0; 2); [3; 7); [7; 10)$.

- (10ps) Spunem că o tablă de șah de $2^k \times 2^k$ pătrate este defectă, dacă unul din cele 2^{2k} pătrate lipsește. Problema vă cere să acoperiți o astfel de tablă cu tromino-uri (prima figură), astfel încât oricare două tromino-uri să nu se suprapună, ele nu acoperă pătratul lipsă, dar acoperă toate celelalte pătrate. Sugestii de implementare:
  - o acoperire a unei table $m \times m$ se poate reprezenta printr-o matrice `Tabla[m][m]`, unde `Tabla[i][j]` indică numărul trominoului cu care este acoperit pătratul $(i; j)$.
  - Funcția recursivă ce construiește soluția poate fi de forma: `Acopera(rt, ct, rd, cd, latura)`, unde:
    - `rt, ct` reprezintă rândul și coloana pătratului din colțul stânga sus al porțiunii pătratice de tablă ce trebuie acoperită;
    - `rd, cd` reprezintă rândul și coloana pătratului lipsă;
    - `latura` reprezintă latura porțiunii pătratice de tablă ce trebuie acoperită.

Tromino-uri:

O tablă de șah defectă a cărei dimensiune este $2^2 \times 2^2$:

■ **TERMEN DE PREDARE:** Săptămâna 12 (17–21 decembrie 2012) inclusiv.

■ **DETALII:** Studenții pot obține un maxim de 25 puncte. Problemele 1-2 sunt obligatorii. Problemele 3–8 sunt suplimentare. Problema 9 este facultativă, iar termenul de predare pentru ea este săptămâna 11 (10–14 decembrie). Un singur student poate rezolva problema facultativă.